

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه مشاوره و روانشناسی
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A) در رشته مشاوره و راهنمایی

عنوان:

**رابطه هوش معنوی با سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی
در دانشجویان دانشگاه پیام نور واحد بندر لنگه**

استاد راهنما:

دکتر لادن معین

استاد مشاور:

دکتر کاترین فکری

نگارش:

مریم یوسفی

تابستان ۱۳۹۲

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بایاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، مادیانجویان و اعضاء هیئت علمی و احدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده

و از آن تحفظ نکنیم:

- ۱- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

تعهد اصالت رساله یا پایان نامه تحصیلی

اینجانب دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد در رشته که در تاریخ
از پایان نامه خود تحت عنوان "

" با کسب نمره دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

- ۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
- ۲) این پایان نامه قبلاً برای هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو: در تاریخ رشته:

از پایان نامه خود با عنوان:

با درجه ونمره دفاع نموده است.

نام و نام خانوادگی اعضای هیات داورى سمت امضاء اعضای هیات داورى

۱- استاد راهنما

۲- استاد مشاور

۳- استاد داور

۴- استاد داور

مراتب فوق مورد تایید است. مدیر/معاونت پژوهشی

مهر و امضاء

تقدیم به

سپاس و شنای بی حد بر آستان و صفات بی همتای احدیت که در
کمال رافت و در نهایت عطف و رخصت اتمام این پایان نامه را
به بنده عطا فرموده است؛ در کمال مودت و مسرت، این پایان
نامه را که حاصل ماهها تلاش و کوشش این بنده بوده است را تقدیم
می نمایم به ساحت مقدس آقا امام زمان که بجز بجز نقطه انتظارش نور
امیدی در قلب بنده است و بند بند انگشتانم با عشق انتظار ایشان
می نویسد و قلم می زند و تقدیم به آنان که ناتوان شدند تا من به
توانایی برسم، مویشان سپید شد تا من رو سفید شوم و عاشقانه سوختند
تا کرم بخش وجود من و رو گشکر را هم باشند، پدر و مادر عزیزم، دستشان
رامی بوسم و امیدوارم همیشه دعای خیرشان بدرقه راهم باشد.

ساکزاری

بار خدایا زبانهان از حمد و سپاس بدرگاه تو قاصر است و نمی دانیم
چگونه شکر گزار رحمت باشیم که با فرصت عطا فرمودی تا از این
طریق رشد و اعتلای ذهنی را که به برکت الطاف بیکران تو عایدمان
شده است عرضه داریم قبل از هر سخن شایسته است از اساتید
گرامی سرکار خانم دکتر لادن معین و دکتر کاترین فکری، که با
راهبانی حکیمانه و دلوزانه خود مشوق و راهبانی ارزشمند برای بنده بوده
اند و همچنین تمام اساتید محترم که در طول این دو سال مرا از علم خود
بهره مند ساختند شکر و قدر دانی فراوان بنمایم. توفیق روز افزون و
پایداری این عزیزان را از درگاه ایزدمنان خواستارم.

و با شکر خالصانه خدمت همه کسانی که به نوعی مراد به انجام رساندن
این مجموعه یاری نموده اند، به ویژه جناب آقای علیرضا فرزانه به
دلیل یاریها و راهبانی های بی چشمداشت ایشان که بسیاری از سختیها
را برایم آسانتر نمودند.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش معنوی با خودکارآمدی و سازگاری اجتماعی در دانشجویان دانشگاه پیام نور بندر لنگه بوده است، جامعه آماری پژوهش، شامل تمامی دانشجویان دانشگاه پیام نور واحد بندرلنگه می باشد که در سال ۹۱-۹۲ در آن دانشگاه مشغول به تحصیل بودند و نمونه مورد بررسی شامل ۲۰۰ نفر از این دانشجویان می باشند که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند، ابزارهای اندازه گیری شامل پرسشنامه هوش معنوی عبدالله زاده (۱۳۸۷)، پرسشنامه سازگاری اجتماعی کوپر اسمیت (۱۹۸۰)، پرسشنامه خودکارآمدی عمومی شرر (۱۹۸۲) بود. نتایج حاصل از پرسشنامه ها با استفاده از نرم افزار کامپیوتری SPSS و روش های آماری همبستگی پیرسون و تحلیل روش همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج حاکی از این بود که: ۱- بین هوش معنوی و مولفه های آن با سازگاری اجتماعی رابطه مثبت و معنادار آماری وجود دارد. ۲- بین ابعاد هوش معنوی با خودکارآمدی رابطه مثبت و معنادار آماری وجود دارد. ۳- ابعاد هوش معنوی به طور معنادار قادر به پیش بینی خودکارآمدی می باشد. و از بین مولفه ها هوش معنوی، مولفه درک و ارتباط با سرچشمه هستی مناسبترین پیش بینی را برای خودکارآمدی ارائه می کند. ۴- ابعاد هوش معنوی به طور معناداری قادر به پیش بینی سازگاری اجتماعی می باشد. و از بین مولفه های هوش معنوی، مولفه زندگی معنوی مناسبترین پیش بینی را برای سازگاری اجتماعی ارائه می دهد.

کلمات کلیدی: هوش معنوی - خودکارآمدی - سازگاری اجتماعی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	فصل اول کلیات پژوهش
۳	مقدمه
۴	بیان مسئله
۵	اهمیت و ضرورت انجام تحقیق
۶	اهداف برجسته تحقیق
۶	اهداف کلی
۶	اهداف جزئی
۷	فرضیه های تحقیق
۷	فرضیه اصلی
۷	فرضیه فرعی
۱۴	تعریف عملیاتی واژه ها
۸	خودکارآمدی
۸	سازگاری اجتماعی
۹	فصل دوم پیشینه پژوهش
۱۰	مبانی نظری
۱۰	هوش معنوی
۱۰	تاریخچه هوش معنوی
۱۲	چهارچوب نظری هوش معنوی
۱۲	تعریف هوش
۱۳	معنویت
۱۴	دین
۱۵	ابعاد معنویت
۱۵	معنویت دارای سه بعد است
۱۶	دیدگاه روانشناسانه به معنویت
۱۶	دیدگاه روانکاوی
۱۶	دیدگاه رفتارگرایی شناختی

۱۶	دیدگاه انسان گرایی.....
۱۶	دیدگاه روان شناسی فرا فردی.....
۱۷	رویکردهای التقاطی و یکپارچه.....
۱۷	مؤلفه های هوش معنوی در اسلام.....
۱۷	مؤلفه های هوش معنوی از دیدگاه های مختلف.....
۱۹	همپوشی بین معنویت و مذهب.....
۱۹	مقایسه هوش معنوی با هوش های دیگر.....
۲۰	سازگاری.....
۲۱	سازگاری اجتماعی.....
۲۴	عوامل موثر بر سازگاری اجتماعی.....
۲۴	عوامل فردی.....
۲۴	هوش.....
۲۵	عوامل خانوادگی.....
۲۶	عوامل اجتماعی.....
۲۶	محیط های آموزشی.....
۲۶	نقش همسالان.....
۲۷	رسانه های گروهی.....
۲۷	ویژگی های شخص سازگار.....
۲۸	نظریات و دیدگاه های سازگاری.....
۲۸	دیدگاه یادگیری اجتماعی.....
۲۹	دیدگاه اصالت وجود.....
۳۰	دیدگاه رفتارگرایی.....
۳۰	دیدگاه انسان گرایی.....
۳۱	دیدگاه روان شناسی شناختی.....
۳۱	دیدگاه تحولی.....
۳۲	دیدگاه پدیدار شناختی.....
۳۳	دیدگاه زیستی.....
۳۳	مدل راتوس ونوید.....
۳۳	مدل لازاروس و فولکمنی.....

۳۴	مدل لازاروس و فولکمن.....
۳۴	اهمیت و دلایل سازگاری.....
۳۵	فرآیند سازگاری.....
۳۵	خودکارآمدی.....
۳۵	مفهوم خودکارآمدی.....
۳۷	دیدگاه روانشناسی.....
۳۷	دیدگاه شناختی اجتماعی.....
۳۹	خودکارآمدی و عملکرد.....
۳۹	خودکارآمدی و انگیزش.....
۳۹	رابطه خودکارآمدی و انتظار.....
۴۰	ابعاد خودکارآمدی.....
۴۰	منابع خودکارآمدی.....
۴۰	بندورا چهار منبع عمده برای خودکارآمدی مطرح می کند:.....
۴۰	۱- تجربیات موفق.....
۴۱	۲- مدل سازی اجتماعی.....
۴۱	۳- ترغیب اجتماعی.....
۴۱	۴- واکنش های روانی.....
۴۲	تحقیقات پیشین.....
۴۲	تحقیقات هوش معنوی در داخل از کشور.....
۴۴	تحقیقات داخلی سازگاری اجتماعی.....
۴۸	تحقیقات داخلی خودکارآمدی.....
۵۱	پژوهش های انجام شده خارجی.....
۵۳	تحقیقات خارجی سازگاری اجتماعی.....
۵۷	تحقیقات خارجی خودکارآمدی.....
۵۸	جمع بندی و نتیجه گیری.....
۵۹	فصل سوم روششناسی پژوهش.....
۶۰	روش تحقیق.....
۶۰	جامعه آماری.....
۶۰	نمونه و روش نمونه گیری.....

۶۰	ابزار گردآوری اطلاعات.....
۶۰	پرسشنامه هوش معنوی.....
۶۱	پرسشنامه سازگاری اجتماعی کوپر اسمیت.....
۶۱	پرسشنامه خودکارآمدی عمومی شرر (GSE).....
۶۲	روش گردآوری اطلاعات (شیوه اجرای پژوهش).....
۶۳	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
۶۳	ملاحظات اخلاقی.....
۶۴	فصل چهارم تجزیه و تحلیل داده ها.....
۶۵	یافته های توصیفی.....
۶۵	یافته های استنباطی.....
۶۸	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری.....
۶۹	خلاصه پژوهش.....
۶۹	بحث و نتیجه گیری.....
۷۲	محدودیت ها و پیشنهادات.....
۷۲	محدودیت ها.....
۷۲	محدودیت های خارج از اختیار محقق.....
۷۲	محدودیت های در اختیار محقق.....
۷۳	پیشنهادات.....
۷۳	پیشنهادات کاربردی.....
۷۳	پیشنهادات پژوهشی.....
۷۴	منابع و پیوست ها.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۶۵	جدول ۴-۱ بررسی میانگین و انحراف معیار هوش معنوی، سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی....
۶۵	جدول ۴-۲ میزان همبستگی بین مولفه های هوش معنوی و سازگاری اجتماعی.....
۶۶	جدول ۴-۳ بررسی همبستگی بین مولفه های هوش معنوی با خودکارآمدی.....
۶۶	جدول ۴-۴ بررسی نتایج تحلیل رگرسیون و پیش بینی میزان خودکارآمدی بر اساس مولفه های هوش معنوی
۶۷	جدول ۴-۵ نتایج تحلیل رگرسیون و پیش بینی میزان سازگاری اجتماعی بر اساس مولفه های هوش معنوی

فصل اول

کلیات پژوهش

اجتماعی شدن یک فرآیند دو جانبه ی ارتباطی بین فرد و جامعه است. به همین دلیل فرآیندی پیچیده به شمار می آید که ابعاد گوناگونی دارد. کسب مهارت های اجتماعی، چگونگی برقراری ارتباط با سایر افراد و سازگاری اجتماعی^۱، از جمله ی این ابعاد هستند. بدون تردید یکی از عوامل مهم و مؤثر در سازگاری اجتماعی افراد، الگوهای تربیتی خانواده، چگونگی روابط میان اعضاء و شیوه های ارتباط والدین با فرزندان می باشد که در شکل گیری شخصیت و رشد شناختی، اجتماعی و عاطفی فرزندان نقش بسزایی دارد. عوامل مختلف موجود در خانواده هر یک به روش و مقدار متفاوتی بر فرآیند تحول فرزندان به عنوان محصول خانواده اثر دارند. عواملی همانند تعداد اعضاء، نقش هر یک از اعضاء، روابط موجود در خانواده، میزان همبستگی میان فرزندان و والدین و نحوه برخورد والدین با فرزندان از جمله مهمترین متغیرهای مؤثر بر رشد فرزندان به حساب می آیند (سامانی، ۱۳۸۱). با توجه به نقش مؤثر عوامل خانوادگی در سازگاری اجتماعی، در این پژوهش به مطالعه رابطه انسجام یا همبستگی خانوادگی و انعطاف پذیری خانواده با سازگاری اجتماعی پرداخته می شود. یکی دیگر از عوامل مهم و تأثیر گذار بر سازگار شدن فرزندان، مدرسه و دانشگاه می باشد که در پژوهش حاضر با توجه به نقش اجتماعی شدن و تأثیر آن بر دانشجویان مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و در ادامه متغیرهایی همچون خودکارآمدی^۲ می باشد. قضاوت افراد در مورد توانایی هایشان برای «سازمان دهی و اجرای یک سلسله کارها برای رسیدن به انواع تعیین شده ی عملکرد» نیز گفته می شود (بندورا^۳، ۱۹۸۶؛ به نقل از پینتریچ و شانک^۴، ۲۰۰۷). احساس خودکارآمدی ذاتا تجربه ی هیجانی مثبت است. نتایج خودکارآمدی بالا، تمایل به نزدیک شدن و مقاومت بر روی تکالیف، تأکید بر راهبردهای حل مسئله، کاهش ترس و اضطراب از پیامدهای پیشرفت است (استیپک^۵، ۲۰۰۱). بندورا خودکارآمدی درک شده را عامل پیش بینی کننده ی مهمی در توانایی قبول الگوهای بهداشتی و رفتارهای جنسی نیز می داند (تونز، ۱۹۹۹). نگرش فرد درباره ی خود از موضوعات اساسی و مهم روان شناختی محسوب می شود که می تواند زمینه ی موفقیت تحصیلی و اجتماعی فرد را فراهم کند. و همزمان نیز به وسیله ی آن متأثر شود. در کنار اجتماعی شدن و خودکارآمدی، هوش معنوی^۱ ما را یاری می دهد که ارزشها و باورهایمان را پیدا کرده و سپس در چارچوب آنها راه زندگیمان را ترسیم کنیم. به این ترتیب هر انسانی می تواند با بهره گیری از هوش معنوی رویای خوشبختی خود را محقق کند، هوشی که قادریم توسط آن به کارها و فعالیت هایمان معنا و مفهوم بخشیده و با استفاده از آن بر معنای عملکردمان آگاه

^۱ - Social Adjustment

^۲ - Self-Efficacy

^۳ - Bandura

^۴ - Pintrich & Chunk

^۵ - Estipe

شویم و دریابیم که کدامیک از اعمال و رفتارهایمان از اعتبار بیشتری برخوردارند و کدام مسیر در زندگی مان بالاتر و عالی تر است تا آن را الگوی زندگی خود سازیم.

بیان مسئله

هوش معنوی^۱، زیربنای باورهای فرد و نقشی است که این باورها و ارزش ها در کنش هایی که فرد انجام می دهد و به زندگی خود شکل می دهد ایفا می کند. به سخن دیگر، هوش معنوی به دلیل پیوندش با معنا، ارزش و پرورش تخیل، می تواند به انسان توان تغییر و تحول بدهد (صمدی، ۱۳۸۵).

ایمونز^۲ (۲۰۰۰؛ نقل از رجایی، ۱۳۸۸) معتقد است معنویت می تواند شکلی از هوش تلقی شود، زیرا عملکرد و سازگاری فرد را پیش بینی می کند و قابلیت هایی را مطرح می نماید که افراد را قادر می سازد به حل مسائل پردازند و به اهدافشان دسترسی داشته باشند. آمرام^۳ (۲۰۰۵؛ به نقل از غباری بناب و همکاران، ۱۳۸۶) اظهار کرده است که هوش معنوی شامل حس معنا و داشتن هدف در زندگی، حس تقدس در زندگی، درک متعادل از ارزش ماده و معتقد به بهتر شدن دنیا می شود. هوش به عنوان یک توانایی شناختی در اوایل قرن بیستم توسط آلفرد بینه مطرح شد اما در سال های اخیر مفهوم هوش به حوز های دیگری مانند هوش هیجانی، هوش طبیعی، هوش وجودی و هوش معنوی گسترش یافته است (رجایی، ۱۳۸۸). یکی از مباحثی که توجه بسیاری از جامعه شناسان، روانشناسان و به ویژه مربیان را به خود جلب کرده، مبحث سازگاری اجتماعی است که به عنوان مهمترین نشانه سلامت روان به حساب می آید. رشد اجتماعی مهمترین جنبه رشد وجود هر شخص محسوب می شود و معیار اندازه گیری رشد اجتماعی هرکس سازگاری او با دیگران است. این دیگران شامل افرادی مانند دوستان، معلمان، افراد خانواده، بستگان، همسایگان و می شوند. رشد اجتماعی نه تنها در سازگاری با اطرفیانی که فرد با آنها در ارتباط است موثر است، بلکه بعدها در میزان موفقیت شغلی و پیشرفت اجتماعی آنها نیز تاثیر دارد (وایتزمن^۴، ترجمه نظیری، ۱۳۷۳).

گوداشتاین و لاینون^۵ (۱۹۹۵) سازگاری را فرایند پیوسته ای تعریف کرده اند که در آن، تجارب یادگیری اجتماعی شخص باعث ایجاد نیازهای روانی او می گردد و نیز امکان کسب توانایی و مهارت هایی را فراهم می سازد که از آن طریق می توان به ارضاء نیازها پرداخت. همچنین اسلوموسکی و دان^۶ (۱۹۹۶) سازگاری اجتماعی را فرآیندی می دانند که افراد را قادر می سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش بینی کنند، رفتار خود را کنترل و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم کنند. از جمله عواملی که فرآیند تحول روانی هر فرد را از بدو

^۱ - Spiritual Intelligence

^۲ - Emmons

^۳ - Amaram

^۴ - Weitzman

^۵ - Godashtein

^۶ - Lock

تولد تحت تاثیر قرار می دهد، عامل کنش های خانوادگی است که به نظر می رسد می تواند نقش بسزایی در سازگاری اجتماعی افراد داشته باشد. امروزه در دنیایی زندگی می کنیم که بیش از هر زمان دیگری نیازمند سازگاری اجتماعی هستیم. سازگاری و هماهنگ شدن با خود و محیط پیرامون خود برای هر موجود زنده ضرورتی حیاتی است و تلاش روزمره همه آدمیان بر محور همین سازگاری دور می زند. هر انسان آگاهانه یا ناخودآگاه می کوشد تا نیازهای متنوع و گاه متعارض خود را در محیط زندگی خود برآورده کند و از آنجا که باید نیازهای خود را در قالب ساخت اجتماعی برآورده کند، سازگاری او لاجرم سازگاری اجتماعی است (والی پور، ۱۳۶۰). از نظر شعاری نژاد (۱۳۶۴) نیز سازگاری عبارت است از تغییراتی که باید در رفتار فرد پیدا شوند، تا با محیط خود هماهنگ و دمساز شود. به علاوه می توان گفت که هرگاه تعادل جسمی و روحی فرد به گونه ای دچار اختلال شود، حالت ناخوشایندی به فرد دست می دهد و برای ایجاد توازن نیازمند بکارگیری نیروهای درونی و حمایت های خارجی می باشد و اگر در این اسلوب به کارگیری ساز و کارهای جدد موفق شود و مسئله را به شکل درست حل کند، فرایند سازگاری به وقوع پیوسته است. سومین مولفه این پژوهش خودکارآمدی می باشد که یکی از ویژگی های شخصیتی و باور درونی است که از مفاهیم مهم و موثر در نظریه شناختی - اجتماعی بندورا می باشد. خودکارآمدی بر طرز فکر افراد، چگونگی رویارویی با مشکلات، سلامت هیجانی در تصمیم گیری و مقابله با فشار روانی و افسردگی تاثیر می گذارد (بندورا و لاک، ۲۰۰۳). خودکارآمدی یعنی باورهای افراد نسبت به توانایی های خود نیز باعث می شود که تلاش و پشتکار آنها تحت تاثیر قرار گیرد، افرادی که دارای باورهای خودکارآمدی قوی هستند، یک اطمینان درونی در خود می یابند که به آنها اجازه مواجه شدن با تکالیفی را می دهد که ممکن است فراتر از توانایی آنها باشد (بندورا، ۱۹۹۷). خودکارآمدی درک شده معیار داشتن مهارت های شخصی نیست، بلکه بدین معنی است که فرد به این باور رسیده باشد که می تواند در شرایط مختلف با هر نوع مهارتی که داشته باشد، وظایف را به نحو احسن انجام دهد. بنابراین، مبادلات با محیط تا حدودی تحت تاثیر تفاوت های فرد در مورد توانایی های خویش است (عبدلهی، ۱۳۸۶).

باورهای خودکارآمدی در انتخاب های افراد همچون انتخاب رشته، حرفه، کلاس های پیشرفته تاثیر دارد و نقش مهمی در آینده شغلی و شخصی دارد (زارع، ۱۳۸۶) در نهایت این که هدف اصلی این پژوهش بررسی هوش معنوی با سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی در دانشجویان دانشگاه واحد پیام نور بندرلنگه می باشد.

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

در سال های اخیر مفهوم هوش، تنها به عنوان یک توانایی شناختی در نظر گرفته نمی شود، بلکه حوزه های دیگر مانند هوش هیجانی، هوش طبیعی، هوش وجودی و هوش معنوی گسترش یافته است. در دوده اخیر روان شناسی دین و مطالعه موضوعات مفهومی، به طور فزاینده ای مورد توجه روان شناسان قرار گرفته

است. بیشتر مطالعات صورت گرفته در حوزه روان شناسان دین، تحقیقات مربوط به رابطه دین و معنویت با سلامت روان است در اکثر این مطالعات یک رابطه مثبت بین باورهای دینی و معنویت با سلامت روان افراد یافت شده است. پس از گسترش مفهوم هوش به سایر قلمروها، ظرفیت ها و توانای های انسان و به خصوص مطرح شدن هوش هیجانی در روانشناسی، Emmons گفت: هوش معنوی مجموعه ای از توانایی ها برای بهره گیری از منابع دینی، مفهومی است. هوش معنوی سازه های هوش و معنویت را در یک سازه ترکیب نموده است؛ در حالی که معنویت جستجو برای یافتن عناصر مقدس، معنایابی، هشیاری بالا، تعالی است، هوش معنوی شامل توانایی برای استفاده از چنین موضوعات است که می تواند کارکرد و سازگاری فرد را پیش بینی کند و منجر به تولید و نتایج ارزشمندی گردد. خودکارآمدی اجتماعی روابط حمایتی را در زمینه های مثبت اجتماعی تقویت می کند افرادی که در روابط اجتماعی کارآمدی خود را مثبت یا بالا ارزیابی می کنند کمتر احساس ناتوانی می کنند با پیامدهای در دناک اعم از جسمی و وانی سازگاری بهتری دارند و در تعاملات اجتماعی با خانواده و سایریت مشکلات کمتری دارند (آقا محمدی، ۱۳۹۰). باور خود کارآمدی بر بسیاری از جنبه های زندگی مثل گزینش اهداف، تصمیم گیری، میزان تلاش، سطح استمرار و پایداری و رویارویی با مسائل چالش برانگیز تاثیر دارد (حجازی و شکوری فر، ۱۳۸۷).

سازگاری هدفی معین را برای فرد مشخص میکند و این سازگاری با توجه به ارزش های است که فرد بایستی با رفتار خود در راه رسیدن به آنها تلاش دائم داشته باشد برای انسان، سازگاری به معنای متابعت و سازش کاری نیست. این که رفتار دیگران را بدون چون و چرا تقلید کنیم، بک^۱ معتقد است فردی سازگار است که ادراک واقع بینانه و عینی از پیرامون خود داشته باشد، ضعف ها و توانای های پیرامون خود را بشناسد خود را همانگونه که هست بپذیرد، در زمان حال زندگی کند، آرزوی آرامش دائمی نداشته باشد، برای تحقق واقعی تلاش کند و احساس مسئولیت نسبت به خود و دیگران داشته باشد. (توزنده، ۱۳۸۹).

از نتایج پژوهش حاضر در موسسات آموزش عالی، آموزش و پرورش، بهزیستی و مراکز تابعه استفاده شود

اهداف برجسته تحقیق

اهداف کلی :

رابطه هوش معنوی با سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی در دانشجویان دانشگاه پیام نور واحد بندرلنگه

اهداف جزئی:

- رابطه هوش معنوی و مولفه های آن با سازگاری اجتماعی
- رابطه ابعاد هوش معنوی با سازگاری اجتماعی دانشجویان
- رابطه ابعاد سازگاری با خودکارآمدی اجتماعی در دانشجویان
- رابطه ابعاد هوش معنوی با خودکارآمدی در دانشجویان

^۱ - Beck

فرضیه های تحقیق

فرضیه اصلی:

بین هوش معنوی^۱ با سازگاری اجتماعی^۲ و خودکارآمدی^۳ در دانشجویان دانشگاه پیام نور بندرلنگه رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه فرعی :

فرضیه اول: بین هوش معنوی و مولفه های آن با سازگاری اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: ابعاد هوش معنوی با خودکارآمدی رابطه معناداری دارد.

فرضیه سوم: ابعاد هوش معنوی به طور معنا دار قادر به پیش بینی خودکارآمدی میباشد.

فرضیه چهارم: ابعاد هوش معنوی به طور معنا دار قادر به پیش بینی سازگاری اجتماعی می باشد.

تعریف نظری واژه ها:

هوش معنوی

هوش معنوی توانایی فهمیدن عمیق سوالات معنوی و بینش درونی است که سطح هایی چندگانه از هوش بوده و مفهوم آگاهی از معنویت به عنوان زمینه ای از وجود یا عنوان نیروی زندگی خلاق از تکامل را دارد (غباری بناب به نقل از: سلیمی، سلیمانی، نوری مقدم، ۱۳۸۶).

سازگاری اجتماعی

سازگاری اجتماعی فرایندی است که افراد را قادر می سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش بینی کنند ، رفتار خود را کنترل و تعاملات اجتماعی خود را تنظیم کنند (اسلوموسکی و دان، ۱۹۹۶).

خودکارآمدی

خودکارآمدی به عقاید و باورهای افراد در مورد قابلیت ها و سیاست های خودشان برای کنترل عملکرد خویش بر رویدادهای موثر زندگی اشاره دارد. این باورهای افراد در مورد اثربخشی د خودشان به عنوان مهم ترین مکانیسم در جهت اعمال چنین کنترل هایی در نظر گرفته می شود (بندورا، به نقل از حسن آبادی، ۱۳۸۰).

تعریف عملیاتی واژه ها:

هوش معنوی : منظور از هوش معنوی در این پژوهش نمره ای است که آزمودنی از پرسشنامه هوش معنوی عبدالله زاده ، کشمیری، عرب عامری (۱۳۸۷) به دست می آورند.

^۱ - Spiritual Intellience

^۲ - Social Adjustment

^۳ - Self-Efficace

سازگاری اجتماعی : در این پژوهش عبارت است از نمره ای که آزمودنی در آزمون سازگاری کوپر اسمیت (۱۹۸۰) از مقیاس سازگاری اجتماعی کسب می کند .
خودکارآمدی: به نمره ای که آزمودنی در تست خودکارآمدی شرر، مادوکس، مرکاندانت، راجرز (۱۹۸۲) کسب می کند خودکارآمدی گفته می شود.